

జీ...హాఁ

స్రినిమా అయిపోయింది. అయిపోతుండగానే ఆకాశ
గంట గణ-గణలాడటం మొదలుపెట్టింది. ఈ లోపుగానే
హాల్లో ముప్పాతిక మూడుపాళ్ళు జనాభా, తొక్కుకుంటూ,
త్రోసుకుంటూ, బల్లలక్రిందా, బూడ్సులకాళ్ళక్రిందా
వ్రేళ్ళపడి కయికోమంటూ, బయటపడ్డది...గడ్డునిదురలోనే
ఉండి... భుజాన వేసుకునేందుకు అలవికాకుండా నిక్కుతూ
నీలుగుతూన్న పిల్లలనికూడా, తల్లులు ఎలాగో గదమా
యించి సందిటపట్టుకునో, వీలైనంతవరకూ చంకను వేసు
కునో, ఎలాగో అలా జేరవేస్తున్నారు. మొదటినుంచీ కునికి
పాట్లతో కూర్చున్న ముసలమ్మలందరూ, ఒక్కసారి
ఫెళ్ళున ఆవలించి మేలిముసుగు సవరించుకుంటూ మెట్లు
దిగుతూన్నారు... ఆద్యంతాలూ, ఫిలిం తెగినప్పడల్లా
చేగోడి-సోడా గానంచేసిన ఛోక్రాలందరూ, దుకాణదారు
డికి లెక్కచెప్పి డబ్బు వప్పగించుతూన్నారు...హాలు తలు
పులు ఓచెంపనుంచి దబా దిబా మూసుకువస్తున్నవి...

సీతాపతికిమాత్రం, ఇంకా మెలకువరాలేదు. నిద్ర
అనుకుంటున్నారా? దీపాలు ఆరిపోయినప్పటినుంచీ
రెప్పంటూ వాల్చాకా? ఎత్తిన తల దించాడా? ఉహలుఁ—

తెర తెల్ల బడిపోయినా, సీతాపతి కళ్ళముందు ఇంకా...
ఆ పిల్లది మెసులుతూనేఉంది; నవ్విస్తూంది, నటిస్తూంది—

ఎవరూ లేచి వెళ్ళిపోమ్మనలేదు... కాని, రొద చల్లారిన తరువాత ఉరిమే నిశ్శబ్దం, అతణ్ణి అక్కడ కూచోనిచిందికాదు.

దుకాణం దగ్గిరకు వెళ్ళాడు, ఒకటి రెండు సోడాలు త్రాగాడు. సిగరెట్లు వగయిరా కొనుక్కున్నాడు... రూపాయియిచ్చి చిల్లర సరిగా లెక్కచూసి పుచ్చుకున్నాడు. సిగరెట్ల పెదవులకు అంటించుకుని, మురించేందుకు అగ్గిపుల్లె గీచాడు... ఇవన్నీ తెలిసే చేశాడా? కావాలని అనుకుని చేశాడా? — ధ్యాస ఎక్కడుంది?...

సోడాదుకాణం గోడను ఉన్న వాతకేలెండరుమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది... లైమ్ జూస్ నీసా నిమ్మగుత్తుల లేబిల్ మీద ఆ అమ్మాయి ఉంది... అగ్గిపెట్టిమీది మూడు — మామిళ్ళమీద ఆ అమ్మాయి ఉంది... ఆ పిల్లది, సీతాపతి కనుపాపైపోయింది.

రోడ్డంతా... ఆ అమ్మాయి, యిందాకటినుంచీ పద కొండువేల అడుగునా తిరిగిన తోటలూ పేటలూ...

ఒళ్ళు తెలియనిస్థితిలో ఉన్నట్లు, సీతాపతికి తెలియదు. నడవగా నడవగా, సందులూ గొందులూ తిరిగి... ఇల్లు దానంతట అదే వచ్చేసింది; ఇల్లాలు గుమ్మంలో నిలుచుని ఉంది... సద్దూ సందడి చూసి, యీవాటికి ఆయన కూడా వస్తూఉంటారు కదా అని.

అల్లంతదూరాన మనిషిని చూసి, ఆవిడ మండిగం దాటి లోపలికి వెళ్ళి నిలుచుంది. చూసిచూసి ఇంకా రారే

మా అని తొంగిచూసేటప్పటికి... ఏడి... నడక యిల్లు దాటేసింది...

ఇల్లాలు గబాగబా రెండు అడుగులు వేసి కలుసుకుని... రెక్కపుచ్చుకుంది. సీతాపతి ఎగాదిగా చూసి, ఆమె నడిపించినట్లు వెనక్కు తిరిగి వచ్చేశాడు.

హాల్లో దీపం జ్యోతిలాగా వెలుగుతూంది. సీతాపతి కళ్ళు జిగాల్ మన్నవి... రెప్పలు దబదబా అల్లాచ్చుతూ... 'మంజరీ' అని ...

ఇల్లాలు పలుకదు...

'మంజరీ' అని మనసులో - మనసంతా పిలుస్తూ... చెక్కిలిమీదికి చెయి జాచుతున్నాడు... ఇల్లాలు, ఉలకదు.

'మంజరి... మంజరీ' అని పేరుతో పేరును హెచ్చవేసి, నవ్వి... అమాంతం కాగలించుకోబోయే హంగామా చేసింది, ఇల్లాలు. సీతాపతికి, కళ్ళు తేరిపినపడి... మనసులో తిప్పింది. పెద్ద పాటుపడ్డవాడి నిస్త్రాణ వచ్చింది...

'—వచ్చి—పెళ్ళాం...' అని తనమీద నోను, తగని జాలిగా గొణుక్కున్నాడు.

'హయ్యో-పాపం, అలాగా?' అని కొంటెగా విచార పడబోయింది ఇల్లాలు.

—సీతాపతి ఒళ్ళు సలసలలాడుతూంది... కళ్ళు మూతపడలేనంత కాకగా ఉంది... పక్క కుదరక తెగ మసులుతూన్నాడు... ఓటే మూలుగు!

...సిగరెట్లు కాల్చి కాల్చి పైత్యానపడిన ప్రాణ మేమో, యాక అదే కలవరింతలు, అదే ధోరణి!...

ఇల్లాలు, కళ్ళలో నత్తులు వేసుకుని, తెల్లవారూ పక్కను కూర్చుని ... సముదాయింపుగా వెన్నురాస్తూ... చిచ్చి కొడుతూంది.

తెల్లవారూ ఒకటే వేగి - వేగి, ఎలాగో తెల్లవారింది: ఎక్కుడేకాని, దిగుడు లేకపోయేనే: వడ్లగింజపడితే పేలగింజ అయేటటుంది.. ఇక, అయినట్టే...

ఉన్నట్టేఉండి, అట్టే ఛప్పున దిగజారి ఊరుకుంది జ్వరం: ముచ్చెముటలూ పోసినవి—నీరసంలోకిదించింది... ఆపసోపాలు, కళ్ళు మూతలుపడటం...

పట్టుబలవంతాన ధారకంచేసింది ఇల్లాలు: ఆ కాస్త జావ మ్రింగుడుపడిన కాస్తేసటికి తెరిపినిపడ్డాడు సీతాపతి: వాల్మీకీవకారం, తలగడక్రింద తడుముకుని, వణి కేచేతుల్లో సిగరెట్ వెలిగించాడు...

సీతాపతి జాడలన్నీ అద్దంలో కనిపెట్టుకుంది ఇల్లాలు.

...దగ్గాడు, మూలిగాడు...దగ్గా మూలుగూ కలిపాడు... రాగనకుసలో కొరకబోనిచ్చుకున్నాడు...ఉహూ, ఇల్లాలు- ఇటు తిరిగి చూడలేదు...

‘పిలిస్తే పలికే దిక్కుకూడా లేదు... ఓపిక వున్నంత బిగ్గరగా కొరకొరలాడాడు. ఇల్లాలు, కుంయ్ - కుంయ్ మనలేదు.

‘నిన్నే మహాప్రభో!...నీకే మనవిచేసేది...’ సీతాపతికి అంతకన్న హములు చేసేందుకు సత్తువ రాకపోయింది.

‘చితం—చెయ్యండి... నేను ఏమన్నా కాదంటున్నానా?’... ఇల్లాలు, అద్దానికి జవాబు చెప్పింది.

‘అవును, ఎందుకు అంటావా?’... ఎదురుగుండా కూర్చున్న కుర్చీని గదమాయించాడు.

‘ఏమిటా గద్దరితనం?’... ఇల్లాలు బల్లమిది సెల్యూలాయిడ్ పాపాయి చెవిపట్టుకు ఆడించింది... సీతాపతి కేవలమన్నాడు... ‘ఉంగపడతా నుండమ్మ!’ అనుకుంటూ, ఇల్లాలు, కాఫీ—కషాయం సీతాపతిచేత గళ-గళ త్రాగించింది... ‘ఏనుగు తిన్నా వెలక్కాయ జీర్ణం... కాముడు తిన్నా కజ్జారపండు జీర్ణం... మా అబ్బాయి తిన్నా...’

...చక్కలిగిలికి ఉక్కిరిబిక్కిరై చేయి విడిపించుకుని... తుమ్మెద ఝమ్ తప్పించుకునే కణ్ణా పుత్రిక భంగిమాలై గిర-గిరగా ఉబ్బి తబ్బిబ్బులైంది... ఇల్లాలు.

చిలిపి-పాపాయి చిరునవ్వు పెదవులమీద పొదుపుకొని... అల్లా హాయిగా మళ్ళా నిద్రపోయినాడు, సీతాపతి... నిదుర మదరించి :

—అచ్చంగా అసుర-సంధ్యవేళ : ‘అబ్బాయి కిదే నిదురమ్మా—అడ్డాల పాపలకు అదుపూఆజ్ఞ లేకపోతేసరి, గారాబం మీరిపోతూంది—’

...కలలకోసం మొగం వాచిపోయిన కళ్ళు. తెరిపినిపడేందుకు రెప-రెపలాడుతూన్నవి — పులి నచ్చిందంటే...’ కళ్ళమీద కిల-కిలగా ఉఫ్ మన్నది ఇల్లాలు : ‘కొగిలి క్రీక్కి

రిసికొంటూ 'ఛలి' గా వణకడం బాగుండదా!' అనుకుంటు
న్నాడు సీతాపతి...

'ఇలవేలుపులు ఊరుకోరు'... ఇల్లాలి మనసు ఇల్లాలి
మనసు ఇలా ఎదురుతిరిగి... సంజెదీపం వెలిగింది.

ఎంతో లాలనగా బ్రతిమాలింది, సీతాపతి వాలకం.

'అమ్మా, ఆశేఁ...' అనేంత ఓరలైనవి ఇల్లాలి
చూపులు...

—సీతాపతికి, లేనిసత్తువ వచ్చింది.' మనసులోకి
కళుక్కున, ఎక్కడనుంచో మళ్ళీ ఆ అమ్మాయి ఊడి
పడింది: ఇల్లాలు కళ్ళకు కనిపించలేదు... అక్కసుకొద్దీ దభా
లున వేసిన వీధితలుపు చప్పుడన్నా వినిపించలేదు.

తాను నడుస్తూన్నాడో, రోడ్డు పరుగేత్తుతున్నాడో,
సీతాపతికి అర్థంకావడంలేదు. కళ్ళముందునుంచి అందరూ
రంయన పోతున్నాడు... తిన్నగా పరకాయించి చూసే
మందగింపు లేదు... అల్లంత ఉవ్వెత్తుగా గాలిలో నలు
మూలలా, రకరకాల స్థాయిలో, ఆ అమ్మాయి నవ్వులు
... ఏ తల్లో చూసినా ఆ అమ్మాయి దిద్దుకున్నట్టుగా
పువ్వులు... అంతా ఆఁ... ఆఁ... మయం;

...పొంగి బల్ల మీదపడ్డ సోడాలనురుగు-తడి మాయ
పూతుంది—స్లాస్క్ బోసిమంటూన్నది... సిగరెట్ గుక్క
గుక్కకూ మొదలంటా రగిలే కెంపు... కళ్ళ జేవురింతకు
హదలి, ఒళ్ళు దగ్గిరపెట్టుకుని పొగ లూరుస్తూన్నది. నిలు
వెల్లా గోరువెచ్చని సలుపు, నీలుగుతూంది.

నిటనిటువున నిలుచోబోయినాడు. ఎదురుగుండా, బల్లమీద అద్దం తలతిరగబోయి—ఒరిగింది. ఒళ్ళు రావాకు లాగా తేలి...మనసు, ఏ ఆలోచనా పెరగకుండా, ఓక్షణం దుబ్బేసిపోయి, మరుక్షణంలో అద్దమెపోయింది...పక్కగదిలో, ఖడ్గ-త్రిశూలాల ఘర్షణ అలికిడిగా వినబడుతుంది...లోపల ఎవరో పెదవులు బిగించి విరగబడుతున్నారు.

—ఎవ రా తొంగిచూసింది ?...ఏమో ఎవరో జాడా లేదు.

లేకేం...అదుగో తలుపువారను చీరె అంచు... కొట్టొచ్చినట్టు...ఎవరో.. పక్కకు తప్పుకుంది...మళ్ళా ధళుక్ మంది...

ఎవరో...? అజ కనుక్కుంటే ?...ఉహూ, కాళ్ళక్రింద నేల, తందనాలయేట్టుంది...

ఆలోచనలకూ... చూపులకూ అర్థం పొసగడం లేదేం?... రెప్పలు వాలలేవేం?...మనసు అల్లార్చలేనేం? నాకు నేను స్వాధీనం కాకపోతే...పొరబాటున ఎవరికన్నా చిక్కుతానేమో...అది మరీ, మరీ మొండిచిక్కు...

ఎక్కిళ్ళువచ్చేట్టుగా ఉంది గొంతులో...కడుపు నిండుగాఉంది.. ఏమిటో—ఏమిటోగా ఉంది...

బలంగా, తలా, మొగం నిమురుకున్నాడు: మెడ నరాలమీదనుంచి కణతలవారగా, కళ్ళచుట్టూ, బొటన వ్రేళ్ళతో ఏకబిగివిని మాలీస్ చేసుకున్నాడు...“నా పేరు నీతాపతి” అని ఖచ్చితంగా అనుకున్నాడు...

ఆ అమ్మాయి తలుపు రెక్కను ఆనుకుని, సిగలో పూలు సరి జేసుకుంటూంది. ఓరచూపులు చూస్తూంది... బొటనవ్రేలితో నేల రాస్తూంది...

—తన్ను కాదనుకున్నాడు సీతాపతి.

...కూని రాగం సణుగుతూంది...స్థాయిని బెదరిస్తూంది--గొంతు సవరించుకుంటూంది.

—సీతాపతికి చీనుకుటివట్టన్నాలేదు.

...యకాయకి చేరువకువచ్చేసి బల్ల అంచుని చేతులు ఆన్చి, కొంచెం ముందుకువంగి పలువరస కనపడి కనపడనట్లుగా క్రిందిపెదవి వెక్కిరింపుగా వంచింది...

—సీతాపతి చూపులు మారలేదు.

తీవిగా కుర్చీలో కూర్చుని... అతికొంటెగా, సిగరెట్ ముట్టించి... పొగ నిలువునిటారుగా గింగిరాలుగా ఊదింది. సిగరెట్ కమిచి పట్టుకున్న రెండువ్రేళ్ళూ అతని పెదవుల దాపుకు చాచింది...

సీతాపతి నిదానంగా ఒకటికి రెండుసార్లు నుదురూ కణతలూ చిట్లించాడు. కళ్ళు బరువుగా అల్లార్చాడు. అవాళ ఎప్పుడో పోసుకున్న తలంటిలో కుంకుళ్ళనురుగు, ఇప్పుడు కళ్ళల్లోకి పోతూంది..తల తేలికనుపడుతూంది... మరీ తేలిక అవుతూంది. ఒక్కసారి ఒళ్ళు జివ్వుమన్నది... నరాలు, వాటంతట అవి ఎక్కడికక్కడ సర్దుకున్నవి.

—ఆ అమ్మాయి...

...అవును పాపం, ఆ అమ్మాయి... ఇదుగోయింద...

పచ్చకాగితం ఉండకట్టి గుమ్మంలోకి విసిరేశాడు...
ఁచ్...ఁచ్...ఉస్కో...

తరనితో ... ముమ్మారు గాలిని నెట్టాడు ... ఆ
అమ్మాయి మొరగకుండా వెళ్ళిపోతూ, కోపం సత్తువకొద్దీ
గది తలుపుమీద చూపింది...

...జుట్టు కొంచెం చెరిగినట్టు నివేదించడానికి అద్దం
వినయంగా వంగింది.

— రెండుకప్పులకాఫీ...తలవంచుకు త్రాగేశాడు...
మూడు, నాలుగువేళ్ళు తడిచేసుకుని పెదవులు తుడుచు
కున్నాడు...ఆకలేస్తూందనుకున్నాడు...

— మొదటిఆటసినీమా వదిలేశారే అప్పుడే?...పది
దాటిందన్నమాట... మొగవాళ్ళకన్న ఆడవాళ్ళే తెగబడు
తున్నారే...అంత బాగుందన్నమాట...

హాలుదగ్గర, అబ్బో ఎంత తొక్కిసలాట?...అందరికీ
అందేవేగా టిక్కెట్లు, - కొంచెం ముందూ వెనకా!...

నెత్తిమీదనుంచి కంఠందాకా, కైవారంగా అన్నీ
దీపాలే!...హన్నిదీపాల్లో ఆ ఏనుగంతమొగం...పాపం తెర
మీద ఏదో పొందికగానే ఉంది, కొంతవరకూ...

ఒక్కటే రిక్నా...ఒంటరిగా, ఖాళీగా పడిఉంది...
సిమెంట్ రోడ్డేమో, యింటిగుమ్మంలో దిగుదామన్నా...ఆ
జోరు, మరో నాలుగు అడుగులు వేయించింది...

— ఇల్లాలు, వడియా లెలా వేయించిందో...అన్నీ
మాడి బొగులు: ఒళ్ళు దగ్గరలేనప్పుడు, వాటిజోలికే
పోకుండాఉండటం మంచిది.

...ఏదో ఆలోచిస్తూంది మనసు: కుర్చీ కచ్చగా ఊపుతూంది... అవును నోరు శహాబాసుగా పండింది...

బద్దకంగా ఆవులింపాడు: సిగరెట్ కొడిని, గోటి మీటుతో అదల్చాడు... కుర్చీని ఊతంగా ఊగిస్తూన్నాడు.

ఇల్లాలు, పక్కగదిలో లైట్ వేసింది. ఇక్కడిదీపం టక్ న ఆరిపోయింది...

—“...ఇంతప్రొద్దెక్కినా, ఇదేనిద్ర?... ఇదేం లోకం?... మరీ కొరక రానికొయ్య అయిపోతూందేం?... అత్తగారు క్రింద సాధిస్తూంది.

నవ్వు దాచేసుకున్న మొగంతో, ఇల్లాలు చెక్కిళ్ళు అద్దుకు దిద్దుకుంటూంది .. అద్దం నిర్మొగమాటంగా, గోరంతలు కొండంతలుచేసి, గుట్టుచిక్కించుకు విసిగిస్తూంది.

...సరసనుకూర్చుని, మీదకు ఓ చెంపగా ఒరిగి... గాజులజతలు ఒరసుకు కందిన చోటల్లా... వెన్నున కెంపులు వేలితో మీటుతూంది... అక్కడక్కడ అవి గిలిగింతలుగా రెచ్చిపోగా...

సీతాపతి, నిదుర తెలియకుండానే మూలిగి, నీలిగి, మరీ ఐమూలగా పక్కదున్నే శాడు. ఎండ చురాచురా మీదపడేట్టు, ఎదటిపక్కకిటికీ భార గా తెరిచేసి, రెక్కలకు కొక్కేలు తగిలించి... ఇల్లాలు, క్రిందికి వెళ్ళిపోయింది... ఒకసారి వెనుదిరిగి చూసి...

పిచ్చికలు, గదంతా గండ్రగోళంగా... కిచకిచలా డేస్తూన్నవి. సీతాపతి ... సమంగా పక్కకు ఒత్తిగిలి, నిద్ర పోతున్నాడు, ఒక్కగుక్కను.

— బారలవారీగా ఎక్కిపోతూంది పొద్దు: ఆ చెట్టు
మీద, ఈ పుట్టమీద, మిగిలిన నీడమరకలన్నీ సాపుగా
ఫెళ - ఫెళగా ఆరిపోయినవి... ఎండ గుచ్చుకుంటూంది...

— గ్రామోఫోన్ ముల్లు ఒత్తి రాపాడుతూంది... పాట
వీడియో కుక్కపిల్ల గిర-గిరా వానా-వానా-వాలప్ప...

కలలలో మురిపించి,
కానరావేమోయి
నిలువనీయని వలపు
నీ పాల బడెనోయి...

— నీతాపతికి, లీలగా వినిపిస్తూంది... వరుస...

పసిపూప్రపాయాస
వసివాడలేనోయి
మిసిమి బంగరుచాయ
మేను సగమకానోయి...
మొగమాటమై, చెలిమి
నగుబాటు లాయెనని:
సిగలోని మాలతుల
సిగు చిమిడిందోయి...
నీలాల హురుమంజి
నివురు లేలిననోయి;
జాలి-మాలిమి జన్మ—
జన్మాల వలదోయి...

— రికార్డ్ బోర్డు బొక్కిలైంది...

ఒంటరిగా బృందావనవీధుల
 ఉంటినిరా వ్రజధీరా నీకై...
 —నీతాపతి పెదవులు చిరునవ్వుబోయినవి.
 చింతల దొంతర విరిసిన
 చీకటిలో మాటుమణగి
 అంతలో నె వెన్నెల గిలి
 గింతల వింతకు మేల్కొని...

...నీతాపతి రెప్పలు విలవిలా అల్లాడిపోయినవి. ఒళ్ళు
 ఒదిగి విరుచుకుంటూన్నది.

మందల లేగలు మసలిన
 సందడిలో జాణతనపు
 మందెమేలముల పరవశ
 మందితి సుందర-నాగర...

—నిదుర, మేలుకొనేందుకు ఎంతసేపటినుంచో
 మొగం వాచిపోయి ఉంది ... ఇల్లాలు ఇంకోపాట విం
 టూంది...

ఘమఘను సుమ పరిమళాలు
 గుములువా రెనే...
 ఝమ ఝమ ఝమ షట్పదాలి
 ఝాంకరించెనే... ఆమని
 హాంకరించెనే... సజని
 కిల-కిల కోకిల కాకలి
 కలువరించెనే...
 కలువరించెనే...

ఝలఝలఝల చంద్రవాణీ

ఝాంకరించే... ఆమని—

సలసల మలయానిలాల

సాలసిపోయెనే...

ఝణ-ఝణ-ఝణ ప్రణయవార్ధి

ఝాంకరించెనే... ఆమని...

ముంగురులు సవరించబోయే చెయ్యి అలాగే ఆపి...
ఆవంక చూస్తున్నాడు... రెప్పపాటుపాటుకూ ఇల్లాలు క్రొత్త
క్రొత్తగా అందమై చందమై మిల-మిలలాడుతూంది. ఇటు
తిరిగినప్పుడు... అటు రవ్వంత ఒరిగినప్పుడు...

—ఎన్నికళ్ళో ఎరువు తెచ్చుకున్నానే యిందాకటి
నుంచీ అనుకుంటూ చిన్నబుచ్చుకున్నాడు, సీతాపతి.
ఇల్లాలు, చూసీచూడకుండా రాచుకునేంత 'దగ్గిరగా వస్తూ'
కళ్ళలోకి పొగపోయి... హాలంతా కిల-కిలలాడించింది ...
పిచ్చికలు బుర్-మనీ, తుర్ మనీ అన్నీ తలోమూలకూ
దూసుకుంటూన్నవి—